

Иван Чаповски ЉУДСКО ЈЕЗЕРО

Једне ноћи
пробудиле су ме муње
ударале су по књизи
у којој је записан живот
као по добошима
и видео сам руке
као да клизе по белом ланцу
скривене у водопадима Водена,
умртвљене од бола
као камење да пада на њих,
и све друго, као и тело,
струже вода
оштро као стаклом...
И тада сам се пробудио
да бих још једном
видео
на који ће начин
река Воден,
немајући где да жури даље,
створити
ново језеро у мени.

БИСЕР

На њиви,
Човек је орао и нашао бисер
На светом месту оних
Који су отишли и нису се више
осмехнули планини,
И није га оставио на светлости
Да не би оживео полако,
Већ је с бисером украсио своју
ћерку.

Леп је тај бисер на њеним грудима
Као онај тренутак када се гледа
Снегом прекривено лице кроз
стакло,
Зато што је извађен из металног
извора моје земље.

А када би проговорио о прошлим
годинама,

Засијао би
Као да је био на мојој страни,
У мојој души.

Гордана Михаилова- Бошнаковска КАРИЈАТИДА

Небо је дели
од земље
хоризонтом
свога тела.
Бесконачна линија
низ коју се крећу
наши погледи.

Питамо те како:
О, шта се догађа
на том хоризонту
када пред очима
успављују их магла.

Крећем се полако
према изласку
увлачим се
у хоризонт,
и враћа нам се
њено тело...

ОДАВНО

Позваће нас
са свим нашим песмама,
са свим нашим сликама,
са свим нашим речима

да их испевамо
поново
да их обновимо
поново
да их запишемо
поново:
песме-слике-речи...

Поново.

Славка Манева СТАРЕ КУЋЕ УМИРУ ТИХО

Старе куће умиру тихо.
Ослепљене већ од муњевитих
бљесака

што лове залазак сунца,
њихове дубине зјапе празно.
Плачу блатњавим сузама
за велике туге и мале радости
укопане под циглама што се круне.
Само се зидови смеју безубо
самртничким осмехом
пред последњим РАСТАНКОМ
са животом.

Ката Мисиркова- Руменова БДЕЊЕ

Бдео сам над њеном сенком док је
седела,
сатима и данима сам бдео.
Бдео сам и осећајући скамењен
простор
знао сам да ме неће разбудити
мртва тишина
у охлађеним венама...

И тако, вернички наставио сам да

над њеном сенком да ми не ишчезне
с видика

до краја мога живота!
Бдео сам у протору где је седела
као соко из пустих степа,
плакао сам тихо гонећи ватре
из мога срца болног од љубави.

Сада је на столу само њен шал.
Ја и даље над њим бдим...

ТАЈАЦ

ТИШИНА.
Нема звоњаве.
Нема мириса мастила.
нема чудних хијероглифа.
Нема увреда.
Нема миловања.
Тајац.
Киша је престала.
Оморина се увила као змија.
Тајац.
Каква лепота!
Мир је и
на души!

Горан Кошчицовски ПЕЈЗАЖ ДУШЕ

Бело море
потајно је крило некакву тугу
а земља је жедно упијала
древне звуке
тајанствене музике.

Пробуђени, не стишавши страсти
богови поново играју
као злокобан предзнак
у мом немиру.

Песма севне, низ крвоток
затрепери суза
Насликана на гробу
ружа
гасне у агонији.

ТАЛАСИ ВЕТРОВА

Разорен у души
скиташ кроз време
у благослову тишине
с мирисом тамјана
одзвањаш као јутарња молитва
одувек
пред капијом језера
унаказујеш
пејзаж.

Превела с македонског
Оливера Шијачки

Ђоко Стојичић ЛАСТАВИЧЈЕ ГНЕЗДО НА ФРЕСЦИ ХИЛАНДАРА

Јесам ли дошао, најзад, до прелепог циља,
У постојбину сазвучја речи и тишине?
Знам тајну неизлечиве љубави горобиља
И одгонетку заувек изгубљене ведрине.
Камену и роси, ново ћу име измишљати,
Дарован, нечијег издашног срца, даром,
Мого сам умрети и све ово не знати!
Проглашавам овај призор новим олтаром!
Праштај свевишњи и твоја милост,
У гнезду је иверак и свечеве кости!

Ластавичје гнездо на фресци Хиландара!
Звезде и огњишта сусрет на сред куће!
Записујем на длану име и живот неимара
И први јутарњи зрак што огласи свануће.
Довде сам путовао ноћима и столећима,
Сањао куле у облацима и непојамни цвет
И сада гледам у небо за птићима
Док узлећу, право у заумни свет.
Праштај свевишњи и твоја мудрости,
У гнезду је иверак и свечеве кости!

Сто пута сам, пред чудима света, неутешно плако
И тражио праву реч да кажем, моје крви
Неизрециву тајну. Ал' никад тако, ал' никад тако,
Да ме звучном бојом, будни сан нежно смрви.
Да ли смо били какви смо требали бити?
Зар нам кајање остаје ко залог опроштајни,
Да ли смо смели ту чашу опојну попити,
Што нас је мамила понором својих тајни.
Праштај свевишњи и твоја милости,
У гнезду је иверак и свечеве кости.

Изгубити царство у рату - то није ништа!
Нешто је сјај сузе на дечијем лицу
И лик прве љубави у бистрини изворишта,
Нешто је видети на фресци Хиландара - ластавицу!
Само из непорециве жудње настаје овакво дело
Љубави, сна и јаве. Чула су се звона како звоне,
У слуг света да се огласе. И јарко светло обузелo
Широм, једини, несагориви кутак васионе.
Праштај свевишњи и твоја мудрости,
У гнезду је иверак и свечеве кости!

Ластавичје гнездо на фресци Хиландара!
Је ли то одгонетка дубине дана и ноћи,
Која нас пече ко неугасиви грумен жара,
Је ли то рука спаса, бродоломнику, у самоћи?
Негде у нигдини, негде у бескрају,
Сваки се откуцај нашег срца броји
И наше речи у муклини свемира трају,

И разлог за гнездо ластавичје, негде постоји.
Праштај свевишњи и твоја милости,
У гнезду је иверак и свечеве кости!

Призим светлост да светли у сред живота
У спрези љубави и зла, и мени грешном,
Док се на видику ружама осипа Голгота,
Мени путнику ванвременом и срећнику неутешном.
Видим Бога, зачућеног над злоделима своје деце,
Видим браћу ослепљену, у непостојеће светло слазе,
У поворци видим убоге путнике, цареве и свецe,
Запужени, под сунцем, на крваве путеве и богазе.
Праштај свевишњи и твоја мудрости,
У гнезду је иверак и свечеве кости!

Ластавичје гнездо на фресци Хиландара!
Химне достојно јест и златом писане славе!
Одавде видим и најдаљи предео земног шара
И биље светлољубиво око Христове главе.
Хвала ти за острво спаса, за руј што свиће
У сазвежђу добре наде, за огњиште и стреху.
Исписаћу несагориви летопис за чудесно откриће
И сазнати пуну истину о доброти и греху.
Праштај свевишњи и твоја милости,
У гнезду је иверак и свечеве кости!

*Хиландар, Београд, Праг,
1994 - 1996.*

Сашиа Панчић, Црпкеж

Илија Бакић

ЈЕДНАКОСТ ГЛАСОВА И РЕЧИ

снег
одузима
вид
телу
свиклом на плиме

на плажи истрајавају
испитивања
отпорности кости према
савијању ваздуха

игле пламена пребиру
по јестивим отпацима ноћи
(одступање од обрасца
подразумева се)

слике неба замућене
врењем гласова
корацама постоља
дебљином рђе
хлапе
док у љуштури соли
зри гној

у коначном сагледавању
ветар
јесте

“више од збира његових делова“
+ *Џо Халдеман “Више од збира
својих делова“*

***
(влажна колевка отиска)
негативни одраз лица
хитнут
у
вис
(п)остаје
змија
вишеглава

батрга се тело без ослонца
ослобођено тежине
хладног ока
крљушт црта светло
сува

шиба бич
зуби кидају месо
ваздуха
језик
њуши
лиже
проговара
реч
намушту
прстен

***
талози се сукрвица дана
у усцима ожињака
ока
несвикао на влагу папир се
угиба под корацима слова која
путују на север

позивана чистом дубином магнетног
пола

једнакост гласова и речи
укинула су зрна мрака

испод њих леже коже лица
разапете на скелама равнодневице
брадата бетонска тела у прозорима
без прореза за очи и уста
дрхте пред успењем сунца

шаке су пуне воде
а у њој
потонули вртови
и
одсечена крила

***
у рукавицама за једнократну
употребу
прах меса гноји се
под углом
бетонска тела расту
у њиховим порам таложје се
масти
зноја
тестере траже бутне кости
тачку замућења ока која опада
са притиском на ограде
вида

речи остају недоврђене
расцепане иглама пламена
љуспе ноката
плутају по стакленој води
недоказане грешке
само је имуност магнетних поља
стална
и песак сфинге

***
пепео одолева игли громобрана
у слепој тачки пејсажа
придружен младом месецу
равнодневица
испод кртих зидова
суве тишине дробине гласова
“краљеви песка“ пребиру
чаршафе с отиском месије

време расте у дубину соли
влажност језика не стари
из крви исклијаће рог змаја
крљушт ножа
а дубље
спори путеви воде
између паучине магнета
налазе увир у лобањи
рашљара

+*Џорџ РР Марџин “Краљеви
песка“*

***
тесто спава умотано у једноструку
хладноћу
мехури у живом месу
капи воде испод пластичне таванице

тераса је отворена на трудно
ђубриште
зеленог сјаја
полупериод његовог распадања не
може се
измерити говором

дубље
у перспективи кривог хоризонта
далековода кидају ветар
жице секу таласе плима

покрети осматрача сувишни су
сред глиба гласова
канце и прсти грабе шупљине
у којима је затворен ваздух
буде квасац
он пробива водењак
ураста у пејсаж
празних лансирних рампи
испод поцепаних
равних
небеса
свагдањих

***
зелени див знојав отвара уста
повраћа
бујица квадрата просипа се
по угланцима огледалима
углови уплашени сопственим
одразом
склапају руке
у круг
расту у дубину
одскачу као лопте
траг жучи је скица аркада
клизи по маскама лутака
скида шминку брише очи
коса отпада у праменовима
папирне хаљине се грче
унакрсна влакна прегоревашу
лак љушти непознате гласове

струја издиже комаде
дрвених трупова
пластичне решетке
шупље игле
спискове набрајања
сатове воде
чаршафе с отисцима месије
а на брду изнад потопа
међу голим костима
ставивши му руку на раме
“Покај се харлекине
рече Тик-Так човек“

+ *Харлан Елисон “Покај се
Харлекине, рече Тик-Так човек“*

Ален Бешлић

ТИХОТАПАЦ

ТИХОТАПАЦ

Из заглушја домили
услућен,
окрзнув ме,
Тихотапчев сјен.

Угостим га међу
кости,
уконачим.

Забравим му помен,
сакријем под камен,
раскопам се,
укопам
у невидјело
Тихотапцу стан.

Жеже,
прожеже.

ОДКОРЈЕЊЕН

Нетвој сам,
питомино плодна,
одкорјењен.

Измрјестих тек по
кумријицу
ноћобдијку,
махнит на уштап.

Родино,
у руци ни грумена
твоје прљуше.

Кремен сам влажан:
споља гладац,
изнутра ме..
Тихотапац.

МОЈ ОТАЦ

Он,
гонетач рибљег крета.
Хором, сав у русје
обалско срођен.
Баја.

Дамар водне рудаче
слути,
обаче мучи.

Сам, вез зеленим тка,
ријеке и себе тражи чвор,
запне ли,
тек, њега одговор.

Пастрмка овај пут,

мустанг испештрени.
По ткачевој шаци
млијеч.
Он,
арабеске чатац,
грозницом сав.

Пребира
угљевље саливено
и жеравке
њена бока.

Ништа?
Огледало само
трбух му невини.

Опет вез.

Ох, кад ћеш ме
већ једном
ишчитати, оче?

ДАИРЕ

Даире у пјаност,
јуродиве моје,
звоне.
Ох, ломљен ја,
злиједе ме,
злиједе.

Та злијед то бол не,
јаче још.
То ври.

Удар ме, удар,
сваки ко нфж.
Мио тај дар.

Играј ту злијед
даире моје,
срце вам моје на!

Злиједе ме,
злиједе.

Ох,
тек
сломљен
ја.

ПРЕТВОРБА

У оку:

птица закована
(умало рекох:
заувек слетела)

у лепрху
мараме.

У гркљану:

канџе златне,
заспало клатно и
зора.

У соби:

варљива претворба
Дервиша у
Смрт.

ЕМПЕДОКЛЕ

Замре вјетар и
агаве неке
хиперборејске потамне.

Два су рођења потребна,
барем двије смрти.

Суочење.

Из бронзаног корака
у лет, у мноштво,
очишћен.

И душом проминеш у
сандалу,

у причу.

LOMNI SU MI PUTEVI

Sad sam skakač.
Lomni su mi.
Putevi.
Ja bih iznova право, ili lijevo,
ja bih u krug,
ili gore, pokušao sam,
ali, lomni su mi.
Putevi.
Iskrivljen po slovu L,
zlehud po slovu L,
zalomljen, zarobljen, zao,
po slovu L.

Lomni su mi.
Putevi.
Krila sad su

k
o
p
i t o

Дубравка Ђурић

ПРАЖЊЕЊЕ

потпуно без смисла

толико смисла у једном малом острвцу туге
потпуно море бесмисла ка океану се ваља
како сам замишљала стајалишта
без људи - без зебње

како сам обојила овал безнађа
мирис ватре и мирис воде
нема правог места где застајем

да се одморим
да се расаним
да постанем ја

сасвим сам у праву, када каже: немир, немир и нема га у
мени

потом се протегнем између алги између папрати
између сумрака и довратка

када истекне време гавран гледа тупо у глеђ
када се портрет изрази речима учењаци остају без речи
тако ја ценим оно мало обала што су истекле са једним
низом

поноћ и замак, за вечност се боре у риђим предграђима
како се острвца намаме да стигу (глатко је намирисала
остатке)

тако ја ценим плитку површину што се протеже у калулу
замаха

соларни плексус запитан над нашом судбином
глас "свих гласова" глас "свих нас"
"мој глас" који јеси на небеси, али ниси у насиљу
на улицама, у домовима, на језицима
дошљака, избеглица, измаглица, прибеглица

У златној одори са украсима око руку и ногу
У митологији месеца, као ауром овенчана
У громогласним песмама са звучника
У гробницама египатским
У изранављеним градовима
Уздиже се живот
Из набора њене хаљине
Из украса на њеним грудима
извирују и хране гладне претке
око џамија, по минаретима
око кулиса испред којих позориште сенки
преде тајанствене приче
око звоника цркава у неким прошлим
пропалим временима
ускрснути не могу
из вечности
изаћи не могу из заорава

Град у магли; али један свежи изглед, као из замрзивача
доноси са собом нова лица;

устајала вода; збачени диктатори; помножене мене
ГРОЗЕ

у забити исијава време

помишљам на изгубљени дан; изгубљен у времену; бес
повратка

без
зареза, ускличника, упитника и питања
з.а.ш.т.о.т.а.т.а.м.н.а.м.и.с.а.о.с.в.и.ј.а.с.в.о.ј.п.л.а.ш.т.

преко свега (света)
заштотамнамисаобелеђекаослепаокосвета

(светиљке)

ту су плави предаси, сањају птице
застори падају и прекривају делове планете;

планетаријуме,

заслепљује и у једном потезу гримаса постаје лице;
"то сам ја" "то је мој глас" "хоћу своју глосу"
"налазим га" "твој глас је мој" "одбацујем га"
"дајем га засадима"

из града изгнани - као море
као дах ветра на пустој обали
као усамљеност

као десиће се нешто, али тресла се гора
и дивови су подивљали у нашим срцима
помраченог ума

наше заједнично ЈА судара се са зоном светлости
су-мрак су-мраком
изнад кањон; китице; писма; (повест)

.....
Заноси су заборављени
Прекривена сребрним прахом
Посута звездама
Феникс птица кликће
из пепела у прах таме

Изразим на светост дана

долазим до границе града; тамо где растиње постаје све
гушће

тамо где су ивице (не)јасније
тамо где је почетак краја

Соба на брзину напуштена, пуна опушака и дима, пуна
загушљивог ваздуха пуна бомбона, висе са плафона, по
подовима, пуна плодова мора, стења, брда одеће, ципела,
шољице неиспијене кафе, погледа које су напустили
власници и несвесно, полако, неприметно, око светлуца у
мраку, жмирка, заборавља на тајне тајни, на мистичне
свеће, восак цури у ноћи, гмиже и скакуће

Украшена жадом, бисерима,
драгим и полудрагим камењем
огласним таблама,
магмом и лавом
стишала је глад/град
уздиже се изнад чистиштва
призива призоре подземног
света
Украшена звезданим небом
сурвава се

Посетила нас је, пожурила је да нам каже све у лице и
отрчала
"Журим"; "Ту нема шта да се дода"
Сјурила се низ камене степенике ка обали,
ка луци, ка крилатом коњу на крају млечног пута
.....

ово није добро, призиваш чудна бића а њих нема, језик је
тежак од идеологије, где су ту смрт и заметци новог
света, тону. нема те мисли која ме држи у непокорности.
како се исписује. не знам је ли читљиво или се само
написати може. све чега нема и што недостаје стаје у
телу громаде. ту је негде крај али не може се досегнути,
води ме незнано куда до утробе кита, до влаге на крају
света, када потонуће буде извесно, када се нада истопаи у
устима, после потопа који ћемо преживети као ное у
барци у чуну, на смоквином листу, на запети која нам
прети, на изнемоглим бедемима опасаног града хиљаду
миља под морем нада се скотрљала, сурвала, изгубила,
прогутали смо је, прождрали, затурили, као дивље звери,
и сва се не обнавља, наставља да живи, јер неко неидентификовано биће хода, лута, тумара невидљивим путањама, на рушевинама, говоре о потопау, али дубоко, дубоко под морем, нема мора, нема неба, нема земље, нема. пламеном лиже остатке раштркане на дну; меко ткиво распада се, растиње се суши, смрт ту броди чељуст има гладним. Гладан град остављен да спава дубоким сном. ново племе поникло из земље. што плодове горке сакупља из рушевина и не жали за прошлешћу.....

II

Прошлости нема - пева један глас у тами
замро је свет -

изашли смо на улице

Слепа улица... мимо улице... нема је... тражим је и нема је
- поред аутопута - завеса дима - она искаче да осмотри -
иза завесе дима - као пена обухвата је - и тело лелуја -
као сенка - као поама - као кријумчари - прикрада се -

Ипак су сенке изашле из сунчеве капе.
Тако се зграде огледају у мору светлости на узаврелим
улицама
велики као балони небом облаци плове
велики као висоравни у непознатом крају

моја карма?
твоја судбина?
мој живот
њихова смрт?

Весна Кораћ ПОРОДИЧНИ КОНОП

Сваки дан
улазим пажљиво у собе
очекујући призоре суицидне
без страха са углом који се спрема
за измештено посматрање
Очекујем опуштено тело
које пркоси заакону гравитације
са кожом измењене боје
и погледом коначним у себе
Да видим издржљиви коноп
и лустер голијатске снаге
испод чије се кугле померене у лево
пуштају руке
увијене у новост таме
И светлост очекујем
што у последњем часу
прелама зраке своје
неочекивано у простору старом
назирућ димензије нове
Потом очекујем повратак у живот
и љубав која се рађа након смакнућа
јер готово је с мишљу да богом дана
спусти се на нас могућност друга
Затим још једино рођење оца
што чудом неким на свет
долази након мене
Сваки дан улазим
пажљиво у собе
очекујући на нашем конопу смене

ЈУРОДИВИ

На наше се очи докопао лудила
да зазубице прави
и слинце слободно пушта
жвалав траљав
попут свица сјактав
на наше нас очи оставио
Ко вам је крив
кад на велико светло
очи затварате
ко брже ватри његов пепео
Тако каже
и остаде
мој брат

ДА ЗА ЖИВОТА СЕ МИРИ

Отац је остарио
али његова смрт неће донети
очекиване резултате
из таме ће ницати разлози
само што је сећање празно
скоро да ништа не нуди
Савест ће хтети надградњу
у машти помиловање
од ситних дела чинити здање
до тачке измирења

земаљске и духовне хијерархије
два оца човека
алфе и омеге свега
Да било би
како је записала трава
јер све се помера
и слова
само ливада она
памћења је доброг
зелено поље што нас има
међ облацима

ОДАВНО ВЕЋ

Мој брат
сваког јутра устаје
боже ти непристојан бол ми
наносиш
да је истина што кажу да је има
одавно већ били би мртви
сви моји
и мноштво још људи што познајем
памтећи им увреде нанесене
и оне које тек ревни живот
има да обави
јер добро познаје послове своје
и не меша се у правде
Брат мој
сваке вечери леже
мада зна неће у постељу са њим жена
још давно рано спознаде мере
очима само даје знаке да је овде
и ми
јер шта нам још остаје
Сви смо искусно живи
и колико год затреба живећемо
само покатак
сузе обновим иштућ
тебе
блажена смрти

Невена Витошевић ТАЈНА ПЕСМА

Бранку Миљковићу

Ја не знам
ни један језик
и ни један ми цвет
познато не мирише.

Мени су све боје нове
и музика ми сва
из незнана стиже.

Песма је тренутак
моје немуште тишине.
Она једина зна
оно о чему не умем
ни да слутим.

Кућа
за пужа голаћа
што се нигдином њише...

Песма - једино ништа
које постоји
и које дише...

ПЕСМА

У Песми
истина је света,
видовитост једина
и правда.

Све што знала нисам
рекла ми је Песма.

И Ти ми, љубави,
из Песме долазиш,
У Песми да Те сачувам.

Обећавам:
додирнути Те
ништа неће
до Песме.

БЕЛА КРИЛА

Уреди свој врт.
Доћи ће лађа бела.
сунце пронађи,
небо би да се расцвета.
И крилом махни
ветру што срцем шири,
нек у шкољкама
топлину засвира.
Звезда би душе
у њих да сиђу.

О како желим да будем
у бисера низу
бели бисер
на грудима
Твоје драге!

Милујем те
белим крилима...

МОМ ВЕЧНОМ БРАТУ

О чему још
да Ти говорим
кад говор
немоћ је
неуких.

Све у смешак
прелази...
Иле тајну слутиш
иле од ње одлазиш?

Кад последњу реч
разоденеш,
без крила
анђео ће летети...

Тамо где почиње

љубав
ничег другог
нема.

ОНО ШТО ЈЕ У НАМА

Обоје очекивасмо чудо
што из сваког
искрадало се дана...

Кућа Оца нашег
много је даља....

А место на коме
кључ њен се скрива
тако је близу...

О зашто најкасније
видимо оно
што је - у нама?

ТЕЛО ХРИСТОВО

Јутрос
на моме длану
читава се свет пробудио.
А ја
у Твојој руци.

Заборави брда,
кажеш ми,
над њима више
неће бити
ни светлости
ни траве...

Ово пролеће
почиње
само у Теби.

Када би све требало
додирнути Сунцем
оно би грејало
и ноћу.

ПО ЗАКОНУ ЗВЕЗДА

Са болом овим
тек - цела,
на свету овом
поново жива.

Да ле исто овако
ходала је
и она морска вила?
што због земаљског принца
из сиренских
изрони дубина
на копну кобном
кораком сваким
ко ножем
прободена.

Да ли
тај убуд страшни
цена је ходу
којим се корача
по закону звезда?

Весна Цимбаљевић ОВА ПЈЕСМА

Ова ме пјесма савладала. Зарила се у моју јетру као дљијето. Ова пјесма има мушку памет и женску интуицију. Ова се пјесма смије као дијете. У овој пјесми сам до гуще у блату, бијела свиња у црној каљузи. Ово је каљава пјесма.

Била нека крмача Белуга волуминозног стомака који се, аморфан, није уклапао ни у једну препознатљиву форму, али се у свакој, упорношћу мученика, њихао.

Ово је пјесма о бијелом Белугином стомаку. Написана је да би се ријечи подсетиле ко је газда у кући, да би се притегли интерпункцијски ланци.

А гдје је оно с почетка, пита се ова пјесма.

Е, пјесмо, ја сам толико високо изнад тебе да ме ни у најсмјелијем сну не можеш досегнути. Зато, пјесмо, и урањам у твој кал, допуштам да ме савладаш.

ГЛАД

У селу мог дједа живио неки чобанин, Гладни Бејо, тако су га звали. Гладни Бејо је тражио да му сашију панталоне широких ногавица какве нико није носио. Желио је да, док лута планинама за својим гладним стадом, око његових ногу вијоре заставе.

Кад бих ја била Гладни Бејо и кад би око мојих ногу вијориле заставе, ја бих се попела на највишу планину и викала, из свег гласа бих викала: погледајте какву велику глад могу да вам понудим, највећу глад на свијету, глад над гладима, онакву каква глад мора бити, глад за глађу и ситу глад, исцрпљујућу глад за једноставним питањима, високу глад,...

Кад бих ја била Гладни Бејо, не би било те заставе која се око мојих ногу не би завијорила.

Горан Лабудовић Шарло НОВА ГОДИНА У БЕЧУ

Дрозд и кос су зачас утишали лет,
један пешак љуби жену таксисту,
деца у маскирним одежама
иду у шпецерај и бацају петарде.
Један насељеник отире крв лед.
Само је Дунав брз и тих
и плови ка истоку по мит.
Бели воз нестаје у Алпима.
Американац тражи картицу,
Јапанац све фотографише.
Стари песник има фаул у желуцу.
Претичем аутобус пун деда мразева лажова.
Заплет је бесумње на крову трамваја
који ме вози у четинарски бескрај.

ВАТРА НА ПЛАНИНИ

То није никакав снег душо, већ иње.
Била си далеко оптичка варка,
прозобла мисао титрава као колибри,
и лако си мноме могла преправљати
линије на кроју из луксузне штампе.
Непрегледно иње не одаје звук
као јато дивљих гусака
у овој неочекиваној побожној тишини.
Како ћу само нечујно удавити себе
у бари пуној топле воде!
Након тога ћу појести пертле и канаринца.
Покрићу се, ако преживим,
електричним јастуцима и перјем дивљих гусака.
Када сам стигао до ватре, опет смо једно, душо.
А свака претходна мисао изгледа глупа.

КЛАДИ СЕ НА КОЊСКЕ ТРКЕ

У Фоли-Бержеру
седимо: професор Л., Дубравка и ја.
Пијемо Mary Pickford
и брбљамо о морским коњцима.
Према најновијим истраживањима
показало се да морски коњици
имају веома буран емоционални живот,
да се смртно заљубљују
и да су у принципу верни.
Само су људи свиње - рекла је Дубравка
пре него што је преврнула чашу.
Покушао сам помирење са А.:
Шта да радим са морским коњцима?
Стигао је одговор:
"Клади се на коњске трке".

ОНТАРИО

Вилијаму Милсу

Прекорачујем корал и поток,
носим часовник, радар и двоглед.
Ишчекујем да овај пут осванем као јутро,
у честару боје лешника и песка.
Тајанствене природе јелена и лабудова
тражиће пут кроз буду мог дисања.
Ја ћу их тражити, и они ће мене,
радар показује нове смерове.

Сунце је искрчило мрак и честар се мења.
Посматрам мрава: и глава и тело на пању.
Пратим свој радар и послушкујем часовник.
Двогледом гледам град који сам прекорачио.
Моји су пријатељи на слободи у том граду,
на небу, у стакленицима лече велики кашаљ.

Чудан тотем: Ачувитглас, жена која мења лица.
Тајанствене природе јелена и лабудова,
склањају их са двогледа и радара.
Хитро растурам бивак, трчим,
ватра нагриза буден, борба.
Претрчавам многе шуме и планине,
а мала сунца интегралних кола
уносе топлоту у заточене делове шума.
Радар ради ли ради радар?
Док река Хадсон "улази у нас и ослобађа нас"!

Бојана Весин НЕ МОЖЕ СЕ ПОЛЕТЕТИ

Живот је одржавање пролазности,
Уморно и формално дозивање бога.
Помрачен дан и спарина плућног крила.
Не може се полетети ни отети од земље,
Не може се умрети проклет и савршен до труљења.
Трг беспосличара и камени мислилац са пукотином...
Остаје недодирљиви смисао и жуљевити дани.
Описујем своју покислу болест.
Гурање је комуникација нормалних.
Ја хоћу ваздуха. Хоћу завичај. Хоћу завичај стварнији од
стиха.
Боли заборавност. Боли еуфорија грчења.
Очају, колико дуго плакала нисам?

ЗИДОВИ

Само бели зидови ме дотичу, као јутро
болесника без сна. Носим крст у себи.
Распеће, као сукоб четири стране света.
Завет са бескрајем је поништен.
Убачена у лавиринт, без наде тумарам.
Руке су црвене и влажне. Очи збуњене.
То што би требало учинити само певам.
Нервоза самоубице... Телефон ћути док
кише звоне. Улица је велико губилиште.
Већ сам у гробу. Већ сам свој зид главом
покушала срушити.
Увек се бира између две смрти.
Увек се прелама неодлучност - у нама.
Време је тешко. Тешко је само време.
Дубина не говори теби, будало.
Ти је не разумеш ако је немаш.
Зидови нису простор. Зидови су покушај
простора да се издвоји - од себе.
Зидови не постоје.
Прекасно је сада. Главу сам изгубила,
снагу потрошила...
Летим док падам. Свеједно је.
Лет је важнији од циља, важнији од последице.
Када стигнеш тамо где дах и крила теже,
нећеш то сазнати.

САМА САМ И ЈАКА

Туђа похлепа је бол преосталих година.
Суморни дани довршени плачем.
На мокром јастуку сањам пустиње.
гунђам у време згужвано страховима.
Сама сам и јака...
Нема отпора у језику који је додељен.
Поглед је разумевање и стара утешна реч.
Постојим данас са својом маском.
Налазим се свуда.
У мени је свет увек неоткривен,
И збуњени распоред планета у лобањи.

ЛЕК

злураду смиреност нећу никада признати
саздана од гнева и nelaгодне слутње.
плазим језик својој лирици.

нема истине у беспослици беса.
само гладни упознају свој стомак.
ја псујем и сумњам
то је, чини се, опробани лек.

СУМЊЕ

Опрезна сам док се будим.
Научена да заборављам
Не смем грешку купити.
Сан се не заборавља док се не пронађе.
Журба дела да себе створи је старење настајања.
Можда ме речи краду и троше
И можда сумњам, понекад, да живећу штампана.
Знам, сати глупости не сналазе само мене.
Свима се то догађа.
Ако сам већ за/писала,
Треба ли све да избришем?
Може ли се то заправо?

СИМБОЛ И СТВАРНОСТ СУ СЕ ПОКЛОПИЛИ

Далеко од лирике... Као замућена боја психе.
Као задах и упала слузокоже. Црвенило рожњаче.
Као прст уперен у тебе. И, осећај да се претвараш
у питање. Недефинисано и непоједностављено, али
-питање.
Чекам да дођу и одведу ме. Чекам да живци, као
порота, одлуче.
Осећам само груби немир. Спаљивање заноса.
Недостатак маште. Симбол и стварност су се поклопили.

Синиша Аврамов ЛЕКЦИЈА ИЗ ПОЕЗИЈЕ

Носим моје песме старом песнику на читање
он чувар Аполоновог храма
треба мене голобрадог младића
да посвети у тајне поезије

упире у мене дуг кажипрст
и стреља ме плавим оком
иако му је шездесет и нешто
очи су му ведре
налик на детиње
а моје влажне
као магле које се с јесени вуку по градским парковима
те моје очи и суве хладне руке
сведоче о мом меланхоличном карактеру
односно о мојој судбинској предодређености за поезију

он са обешечајким осмехом
прелази преко мојих јефтених ефеката
слушај ме младићу
нећу ти рећи шта мислим о твојим стиховима
али немој одмах да се мрштиш
уместо тога даћу ти један савет

нађи жену
шипарицу девојку матрону уседелицу
продуховљену осећајну припросту глупу
складног тела дугих ногу разроку дежмекасту
нијансе нису важне
важно је само једно
тај свој громобран мораш да уземљаш
иначе ће те громови разнети
јасно

ЉУБАВ

Посматрам две бубашвабе
воде љубав
на њихов рожнато-опнасти начин
раде то крилима рилицом
са свих шест пари ногу
не могу више да издржим
газим их ципелом
оне крцкају
и тријумфују
у својој агонији

НА ДРУГОМ КРАЈУ СВЕТА

На другом крају света
у земаљском рају

тамо где је сунце женско
а месец мушко

тамо где брат и сестра
морно лежу једно поред другог

тамо где рибе имају крила
а птице заслепљују својим перјем

тамо живе племена људождера
имају развијене вилице и необично
јаке стомаке

Милош Галетин ДРУГА

Један је човек уместо срца имао
малу куглу,
Нос од кромпира и свињске очи.
Ђелав ко шљива.
Усамљен и хром. У каменој кући, у
једном углу
Имао је плави сто, тањир, нож и
мирис њива.
Пријатеље, наравно, није имао.

Хранио се печуркама, водом,
земљом и житом.
Преспавало би већину дана да
уласком ноћи
Отрчи на топлу реку под великим
коритом
Ископа јаму. Откопа речи. Закопа
сан мртве моћи
Звезде.

То му је био бог. После би само дуго
ћутао.
Умро је у праху тихо срећан. У јутру
жутог дана.
Оставио је за собом милион година:
бол што је дао

Да би смо, вечерас, ти и ја причали о
песми, без срама.
Како год хоћеш.

Један је човек уместо срца имао
малу куглу.

СМРТ МРАВА

У ноћ је ушао ветар. Замишљен и
пијан
Цвет на небу жут. С мало мушког
сјаја.
једна туга ил птица и сном изубијан,
Над челом облак без речи, боје и
краја.
Причам ти.

Давно сам имао камено крило и сан.
Мач и своју песму. Две тешке жеље.
Част и бол. У грлу велик, сакривен
дан.
Над страхом, ван лажи, под травом
пријатеље.

А био сам, опет, уморан као јесен.
Устао сам и путовао без плана...
Под плаву, танку вишњину сен.
И у тајну. Уз мирис неба и лана.

Олга Перуновић ВОДЕНА КРАЉИЦА

***

Продавница успомена
угао кнез Михајлове и Седмог јула
шоља чаја дим што се колута
у углу лутка црна висока тамна

Стојим испред продавнице успомена
гледам у очи лутке зеница тамна
црна блага
подсећа ме на твоје очи О.Х.
док стајала си на снегу сама.

***

Као девојчица из бајке
узимам јабуку из твојих руку.
Прошло је већ хиљаду година
како спавам испод цвета јасмина
да ли принчеви још увек постоје?

ВОДЕНА КРАЉИЦА

Сањала сам водену краљицу
прочитала сам слово по слово
твоју реч

имала је зелене увојке
воденог биља
одаслала сам ти топлу
искру своје наклоности
и док су се вијориле
њене зелене хаљине
пронашла сам одраз свој у води
зелена реч.

***

Када су те убили
написала сам стих
Земља је престала да се окреће
то је овај што долази
Зашто ниси гледао у моје зенице
пуне наде
додирнуо би врата
која воде напоље.

***

Када падне мрак ући ћу у забрањени
град.
Проћи ћу поред три чувара
на врховима прстију.
Дотаћи ћу цвет твог образа
отворити очи
видети
био је то сан
испед мене је фигура
где си ти.

Душко Јокић ДОСКОЧИЦЕ

ОНО НАЈСТРАШНИЈЕ

Док сам пролазио на сву срећу
нисам видео оно најстрашније
што ми живот угрожава.
Да сам којим случајем погледао
оно што не волим да гледам
остало би ми вечно у лошем
сећању.

ДУЖИ И КРАЋИ

Најдужи мени се
скратио, а најкраћи
јакко ми се издужио.

ГЛЕДАЊЕ

Ја сам гледао
кроз њих,
а оне нису могле
да гледају кроз мене.